

Azimut
*Comarcal
Senderisme*

13

Maresme

17 excursions a peu

Rafa López Martín

Col·lecció: Azimut Comarcal
Sèrie Senderisme • 13

MARESME

17 excursions a peu

RAFA LÓPEZ MARTÍN

Cossetània
EDICIONS

*A la meua companya Isa, pel seu suport
en totes les etapes d'aquest projecte*

Primera edició: novembre del 2013

© del text i de les fotografies: Rafa López Martín

© d'aquesta edició:
9 Grup Editorial
Cossetània Edicions
C. de la Violeta, 6 - 43800 Valls
Tel. 977 60 25 91
Fax 977 61 43 57
cossetania@cossetania.com
www.cossetania.com

Disseny i composició: Imatge-9, SL

Impressió: Romanyà-Valls, SA

ISBN: 978-84-9034-131-5

DL T 1187-2013

Índex

INTRODUCCIÓ.....	5
Informació diversa.....	7
Descripció dels espais naturals	8
Comunicacions i transport públic	10
Els itineraris	11
 ELS ITINERARIS	 13
1. De Tiana a Alella, pel turó d'en Galzeran	14
2. D'Alella a Teià, per Sant Mateu	20
3. De Premià a Vilassar de Dalt, per la carena litoral.....	26
4. De Cabriels a Argentona, per Òrrius.....	32
5. De Cabriels a Argentona, pel castell de Burriac	38
6. De Cabrera a Argentona, pel turó d'en Cirers.....	44
7. De Dosrius a Mataró, per la font dels Tres Raigs.....	50
8. De Canyamars a Mataró, per Sant Miquel de Mata.....	58
9. Per la serra del Corredor: Canyamars - Arenys de Munt.....	64
10. De Llaveneres a Sant Vicenç, passant pel Montalt	70
11. De Caldetes a Canet de Mar, passant per Arenys de Munt.....	76
12. D'Arenys de Munt a Sant Iscle de Vallalta	82
13. De Sant Cebrià de Vallalta a Calella.....	88
14. De Sant Pol a Pineda, pel Sot de Sant Andreu	94
15. De Pineda a Santa Susanna, pel Montpalau	102
16. De Santa Susanna a Tordera, per la serra d'en Burgada	108
17. De Malgrat de Mar a Tordera, per Palafolls.....	114

Introducció

.....

El Maresme pertany a la província de Barcelona, la seva capital és Mataró i limita amb les comarques del Barcelonès pel sud-oest, el Vallès Oriental pel nord-oest, la Selva pel nord-est i el Mediterrani pel sud-est.

L'antiga comarca de la Costa de Llevant o de Marina té forma de faixa allargassada, de 50 quilòmetres de longitud. L'extensió és de 396,9 km², dels quals només el 15,3% està ocupat per nuclis urbans. Malgrat la poca superfície urbana, trobem 30 municipis, alguns molt petits com Caldes d'Estrac i d'altres amb molta superfície com Tordera. La resta de la comarca està ocupada, en un 54%, per boscos, principalment pinedes de pi blanc, pi pinyer i alzinars; un 7,2% per terrenys amb vegetació baixa, i un 23,5% per conreus: flors, hortalisses, maduixots i vinyes.

El relleu de la banda litoral, on trobem la major part de les poblacions de la comarca del Maresme, és suau, i va pujant en sentit oest fins a la culminació a la carena litoral, on es troben les principals alçades comarcals: turó d'en Galzeran (485 m), turó de Sant Mateu (499 m), turó de Burriac (401 m), Montalt (596 m), turó d'en Vives (766 m) i turó Gros de Miralles (345 m). La Tordera és el principal curs d'aigua comarcal i la trobem a la banda est, fent frontera amb la Selva. Destaquen les nombroses rieres i torrents que neixen a la serra i van a morir a la plana litoral. Trobem també un important reservori d'aigua a les capes freàtiques originat per les pluges i les rieres, i retintut pel terreny sedimentari de la plana litoral. La cobertura vegetal i el tipus de sòl fa que trobem gran quantitat de fonts en tot tipus d'ambients, com les d'Argentona, la del Ferro (Pineda de Mar) o la dels Tres Raigs (Mataró). Destaca la presència d'estanys a la zona de Tordera, diversos pantans com el de Sant Ponç i el de Mas Mora al mateix municipi, i basses destinades al reg agrícola distribuïdes per tota l'extensió comarcal.

Una part del territori es troba protegit dintre del Parc de la Serralada de Marina, el Parc de la Serralada Litoral i el Parc del Montnegre-Corredor, espais compartits amb altres comarques. També al municipi de Tordera trobem dos espais protegits sota la figura del PEIN (Pla d'Espais d'Interès Natural): els aiguamolls i la roureda.

La xarxa de comunicacions és bona. Trobem una línia fèrria que va pel litoral entre les poblacions costaneres, l'autopista C-32 i la carretera N-II. Totes les poblacions interiors estan unides per una xarxa d'autobusos.

Hi ha diversos itineraris marcats, com els senders de gran recorregut GR 92, GR 83 i GR 5, que passen parcialment pel territori comarcal. I dos PR que transcorren íntegrament per la comarca: el PR-C 146, de 30 km, entre Calella i Tordera, i la Ruta de les 3 Viles, de 21 km, entre Caldes d'Estrac, Sant Andreu de Llavaneres i Sant Vicenç de Montalt. A part, els diferents espais naturals tenen itineraris marcats i han editat els tríptics corresponents. Trobem oficines d'informació turística als diferents municipis de la comarca i a les oficines dels tres espais protegits.

MARESME. 17 excursions a peu

INFORMACIÓ DIVERSA

Clima

El Maresme es troba a la zona de clima mediterrani litoral central. Es caracteritza per una precipitació anual d'entre 550 i 700 l/m², i una temperatura mitjana que oscil·la entre 14,5 i 16,5° C. La pluja presenta uns màxims a la tardor; a causa del pendent de la carena litoral i la poca distància fins al mar, l'aigua baixa amb força per les rieres i pot arribar a produir danys materials amb certa freqüència. La neu és escassa i es concentra a la carena litoral, però durant l'hivern és freqüent el glaç a les valls tancades.

Història del poblament humà

La comarca ja era poblada en el decurs del paleolític, com ho demostren unes destrals de sílex trobades a Burriac i a Sant Mateu. Durant el neolític ja hi ha poblacions estables pels volts de l'any 4000 aC, pastors i pagesos que van deixar necròpolis a Can Boquet, Can Cues, Can Jordana o a la cova de les Bones Dones. Els ibers van fundar disset poblats a la comarca, com el de la Cadira del Bisbe, Montcabrer, Montpalau o Iluro, entre d'altres, entre els segles IV i I aC, amb una població que va arribar a assolir els 10.000 habitants.

Més tard, arribaren els romans i crearen un eix de comunicacions entre Blanda (Blanes), Iluro (Mataró) i Baetulo (Badalona). L'economia romana estava basada en l'agricultura, i les urbs estaven constituïdes per vil·les amb terrenys agrícoles al seu voltant. Encara es conserven restes del passat romà, com la via romana de Parpers (Argentona) o l'aqüeducte de Can Cua (Pineda de Mar).

Cartoixa de Montalegre

MARESME. 17 excursions a peu

Els ambients humits, rieres i torrents constitueixen l'hàbitat on prospera una gran varietat d'invertebrats i amfibis.

Quant a monuments, podem parlar del santuari del Corredor, l'església d'Hortsavinyà o el pou de glaç de Canyamars, entre d'altres.

Trobem centres d'informació a Arenys de Munt, al santuari del Corredor, a Tordera, a Sant Cebrià de Vallalta, a Sant Iscle de Vallalta i a Hortsavinyà, entre d'altres.

Roureda de Tordera

Espai de 35 hectàrees situat a la plana al·luvial de la Tordera, al costat del barri de Sant Pere. Trobem una roureda de roure pèrol i africà en una zona d'inundació temporal compresa entre dues rieres que desguassen a Can Verdalet. En aquesta illa de paisatge centreeuropeu enmig d'un paisatge mediterrani trobem vegetació aquàtica com el càrex pèndul, el lliri groc, la boga, el marcòlic, el vern o el freixe. Quant a la fauna, destaquen el pica-soques blau i el tritó palmat, present a les basses temporals.

Estany de Tordera

Espai de 45 hectàrees constituït per diverses masses d'aigua:

- L'estany de la Júlia (7 ha). Format per aigua temporal, amb herbassars, jonqueres i vegetació de ribera.
- El braç esquerre de l'illa del riu Tordera (8,6 ha). Meandre del riu de caràcter estacional.
- Els Prats d'en Gai (12 ha), terreny inundable.
- L'estany de Can Raba (7 ha), estany d'inundació temporal. La vegetació està constituïda per oms, herbassars submergits, marcòlics, canyissars, lliris grocs... Quant als ocells, destaquen el cabusset, la polla d'aigua, la fotja, l'ànec collverd, el berrat pescaire, el martinet... i les dues espècies de tortugues aquàtiques: la de rierol i la d'estany.
- L'estany de Can Torrent (9,7 ha), d'inundació temporal, amb vegetació de ribera constituïda per oms, freixes, alocs, lliris grocs... Trobem el tritó palmat i dues espècies de crustacis.

Altres espais no protegits: desembocadura i delta de la Tordera.

COMUNICACIONS I TRANSPORT PÚBLIC

Els itineraris del llibre estan pensats per fer en transport públic. A continuació posem un llistat dels principals mitjans per arribar a les diferents localitats per iniciar o acabar les rutes.

- Renfe (902 240 202, www.renfe.es): línia 1, parades entre Montgat i Tordera.
- Companyia Tusgsal (901 511 151, www.tusgsal.net): línia B29, Montgat-Tiana.

- Empresa Casas SA (902 302 025, www.sarfa.com): línia C12, Vilassar de Mar-Cabrils; línia C15, Ocata-Teià; línia C16, baixador Renfe-Cabrera de Mar; línia C21, Sant Vicenç de Montalt-Caldes d'Estrac; línia C22, Llanerers centre-estació; línia C24, Premià de Mar-Premià de Dalt; i línia C31, Vilassar de Dalt-Premià de Mar.
- Companyia Sagalés (935 931 300, www.sagales.com): línia 690, Masnou-Alella; i línia 550, Argentona-Mataró.
- Companyia Mataró Bus (937 575 394, www.matarobus.cat): línia 8, Renfe Mataró-Galícia.
- Barcelona Bus (902 130 014, www.barcelonabus.com): línia Mataró-Argentona-Dosrius-Canyamars; i línia 626, Sant Pol de Mar-Sant Cebrià de Vallalta.
- Companyia Martín Colomer SL (937 951 254): línia L2, Arenys de Mar-Arenys de Munt-Sant Iscle de Vallalta.

ELS ITINERARIS

El llibre presenta un recull de disset itineraris, començant per la banda est i acabant per la banda oest de la comarca. Totes les rutes parteixen i finalitzen en diferents localitats, és a dir són travessies dissenyades per fer servir el transport públic per arribar al lloc d'origen i per tornar a casa des del punt de finalització. A l'hora d'escollir aquests itineraris s'ha procurat fer una distribució homogènia pel territori, visitar els indrets naturals representatius i el patrimoni històric més rellevant. Un altre criteri seguit en la tria ha estat passar per totes les localitats. Dels 30 municipis del Maresme, 26 són visitables durant les excursions (ja sigui com a inici, final o durant el trajecte) i als altres quatre hi hem d'arribar per agafar el transport. Cada ruta, a part de la descripció dels camins, porta unes consideracions personals sobre l'entorn natural i humà. Aquesta informació queda reforçada amb els dos requadres de cada itinerari.

La dificultat d'un itinerari i la seva durada són factors molt subjectius, ja que cadascú coneix les seves capacitats físiques. No obstant això, s'indica si és baixa o mitjana.

Una dada important que es dona en les descripcions és la informació sobre els camins que van sortint i no s'han d'agafar; això ajuda l'excursionista a prendre decisions que contribueixen a fer concloure l'itinerari amb èxit.

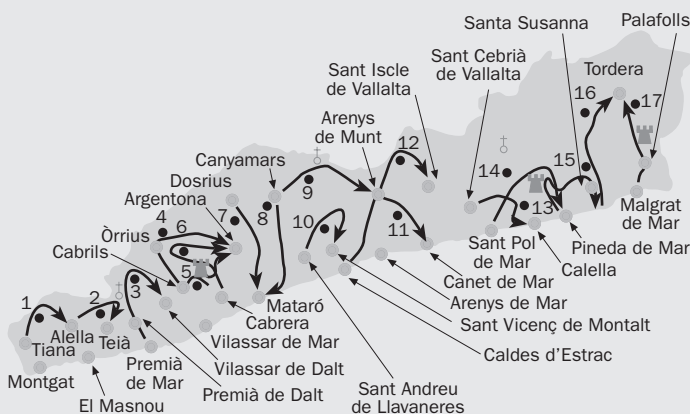
Una altra consideració important: el paisatge natural i l'urbà canvien, poden sofrir modificacions: urbanitzacions, camins, pedreres, reforestacions..., que poden fer que la ruta pugui variar en algun tram; per això considerem imprescindible portar un mapa detallat que ens pugui solucionar la papereta en cas d'algun canvi en el paisatge.

MARESME. 17 excursions a peu

SITUACIÓ I RELACIÓ DELS RECORREGUTS

1. De Tiana a Alella pel turó d'en Galzeran
2. D'Alella a Teià, per Sant Mateu
3. De Premià a Vilassar de Dalt, per la carena litoral
4. De Cabrils a Argentona, per Òrrius
5. De Cabrils a Argentona, pel castell de Burriac
6. De Cabrera a Argentona, pel turó d'en Cirers
7. De Dosrius a Mataró, per la font dels Tres Raigs
8. De Canyamars a Mataró, per Sant Miquel de Mata
9. Per la serra del Corredor: Canyamars - Arenys de Munt
10. De Llanerers a Sant Vicenç, passant pel Montalt
11. De Caldetes a Canet de Mar, passant per Arenys de Munt
12. D'Arenys de Munt a Sant Iscle de Vallalta
13. De Sant Cebrià de Vallalta a Calella
14. De Sant Pol a Pineda, pel Sor de Sant Andreu
15. De Pineda a Santa Susanna, pel Montpalau
16. De Santa Susanna a Tordera, per la serra d'en Burgada
17. De Malgrat de Mar a Tordera, per Palafolls

Itinerari • 1

De Tiana a Alella, pel turó d'en Galzeran

Observatori de Tiana • font de l'Albà • GR 92 • turó d'en Galzeran •
collet dels Nou Pins • camí a Alella • fonts del Safareig, dels Eucaliptus,
de l'Esquerda i del Fonoll • urbanització Mas Coll • Alella

Descripció

Comencem als afores de Tiana, al costat de l'observatori astronòmic. Anem cap a la font de l'Albà i comencem a pujar per la carena litoral, recoberta de vegetació arbus-tiva i algun pi. Arribem a la pista que recorre la carena i pugem per la banda d'obaga cap al turó d'en Galzeran, on tenim una panoràmica de pràcticament 360°. Després baixem entre vinyes amb unes vistes litorals esplèndides fins a la

pista carenera. Més tard començarem a davallar cap a Alella per una zona boscosa amb testimonis del passat agrícola de la serra, tot passant per les fonts del Safareig, dels Eucaliptus, de l'Esquerda i del Fonoll, aquesta última situada al torrent del mateix nom. Aleshores només ens faltaria recórrer els carrers de la urbanització Mas Coll fins a arribar al nucli urbà d'Alella, on agafarem l'autobús.

Itinerari

- **Distància:** 9,4 km.
- **Temps aproximat:** 2 hores i 50 minuts.
- **Desnivell:** 295 metres de pujada i 395 metres de baixada.
- **Dificultat:** Baixa, malgrat la pujada constant al turó d'en Galzeran.
- **Punts d'aigua:** A la font de l'Albà; les altres no ofereixen prou garanties sanitàries, o només ragen en èpoques plujoses.
- **Transport d'anada:** Línia 1 de Renfe, estació de Montgat. Al costat mateix trobem la

parada de l'autobús B-29, de la companyia Tusgsal; hem de baixar a l'última parada.

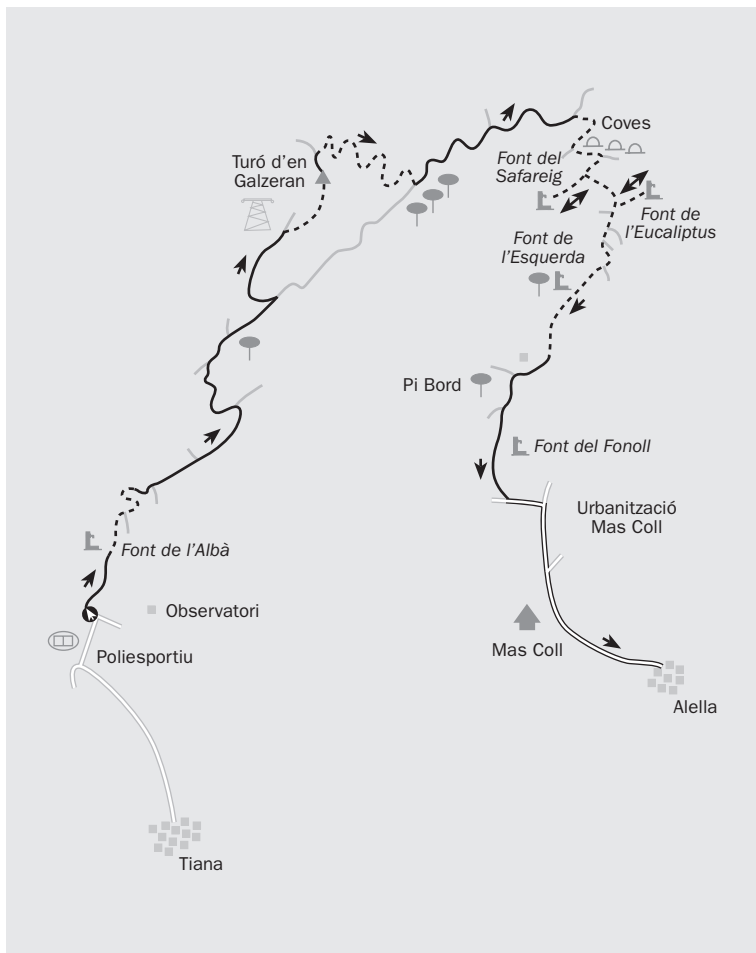
- **Transport de tornada:** Autobús 690 cap a la parada de Renfe del Masnou o autobús a Barcelona (parada plaça Urquinaona) de la companyia Sagalés.

0 h. 0 km. 190 m. Observatori de Tiana. L'autobús ens deixa enfront del poliesportiu municipal Jordi Marí. Només baixar veiem una pista amb cadena a la nostra dreta, i l'agafem. Pugem lleugerament tot deixant el poliesportiu a

MARESME. 17 excursions a peu

Turó d'en Galzeran entapissat de vinyes

MARESME. 17 excursions a peu

l'esquerra; passem entre pollancres i canyes. Veiem un indicador del Parc de la Serralada de Marina amb l'itinerari cap a la Conreria. Travessem una àrea de lleure i deixem un camí a la dreta. Anem rec-te tot deixant una font urbana a la dreta; a l'esquerra veiem el torrent de la font de l'Albà amb els marges recoberts de canyissar.

5°. 0,2 km. 210 m. Font de l'Albà. Feta d'obra i situada en una clariana, amb bancs i pollancres. L'aigua cau a una canal que hi ha sota, on és freqüent trobar capgrossos de tòtil. Pugem per un corriol que surt de la font, seguint un indicador de fusta que asse-nyala la Conreria. A la dreta veiem l'observatori, les suaus carenes de la serralada de Marina, i, a sota nostre, Tiana i Montgat, amb el mar al darrere. Caminem per un terreny format per vegetació baixa,

esquitxat per algun pi pinyoner de tant en tant. Ens incorporem a un camí perpendicular; en baixada arribaríem a l'observatori, però no-saltres anem a la dreta, alternant trossos esglaonats. Seguim unes fites de fusta per un corriol força erosionat, sota de la carretera. Deixem un camí que baixa i anem guanyant alçada entre gramínies, llentiscle, aritjol, romaní, estepa blanca, algun pi i alguna alzina. Aquest terreny es va cremar i podem observar la regeneració de la vegetació entre els troncs calcinats. Als marges podem veure excrements de conill o petjades de senglars. Passem a tocar la carretera i pugem per una pista; poc després deixarem a l'esquerra el camí marcat. A l'esquerra tenim un talús granític, on podem observar vetes geològiques, i al damunt alzines, bruc i arboç. En funció de l'èpo-

L'abellerol (Merops apiaster)

Petit ocell d'uns 28 centímetres de longitud. La seva coloració és molt llampan: groc, verd, blau, marró... La femella té una coloració més verdosa sobre les ales. Viu a terrenys oberts, principalment brolles o garrigues, on el podem veure posat als cables elèctrics o als tancats, o volant, ja que caça a l'aire. S'alimenta principalment de vespes i abelles. El seu comportament és gregari i excava els nius als talussos argilosos. És un animal migrador que passa l'estiu a la comarca i a la tardor viatja a latituds més càlides per passar l'hivern.

Individu adult

ca en què fem la sortida, podem veure l'abellerol, ocell migrador de colors llampants. Just al passar per sota d'una línia elèctrica, deixem el camí que continua recte i anem a l'esquerra en ziga-zagues, seguint uns pals de fusta liles.

40'. 2 km. 330 m. GR 92. Som en una pista ampla, el GR 92. El farem en pujada a la dreta, en direcció al turó d'en Galzeran. Poc després arribem a una bifurcació; el camí de l'esquerra baixaria a Santa Maria de Martorelles, però nosaltres seguim a la dreta tot passant pel costat d'un impressionant pi pinyer. Si el dia és clar, tindrem unes vistes esplèndides de part del Maresme, Sant Adrià de Besòs amb la central tèrmica, i tota la plana barcelonina, amb Montjuïc al fons. Agafem una pista a l'esquerra seguint un pal indicatiu cap al turó d'en Galzeran i el coll de Font de Cera. A l'esquerra veiem la Conreria, la torre vermella de Mas Po-Canyadó, entre boscos més obacs, i el massís de Montserrat. La pista va pujant fort entre arboços i alzines. Just quan la pista passa per sota d'una línia elèctrica, agafem un corriol a la dreta (si no el trobem, la pista ens durà al cim). Pugem fort per un bosc humit.

1 h 5'. 3,4 km. 485 m. Turó d'en Galzeran. Som a la màxima altitud del Parc de la Serralada de Marina. Les vistes són insuperables: Vallès, serres prelitorals, plana barcelonina, Collserola, Maresme amb Alella en primer terme... Continuem per la pista i comencem a baixar. A la dreta trobem una tanca i al cap d'uns metres trobem un camí que va per les vinyes; en l'època de la verema hi ha instal·lat un pastor elèctric, un fil electrificat per evitar

el pas de senglars i altres mamífers que es puguin menjar el raïm. Travessem les vinyes pel camí que baixa fent ziga-zagues. A l'esquerra veiem vistes del turó de Céllecs, del Montseny i, davant nostre, la Conreria.

1 h 15'. 4 km. 410 m. Coll dels Nou Pins. Tornem al GR, deixem a la nostra dreta un bosquet de pins pinyers i anem baixant per la pista cap a l'esquerra. Sota nostre veiem la urbanització Mas Coll i Alella. Deixem un camí a la dreta, al costat d'una antiga pedrera amb figueres, situada al cantó esquerre del camí. Entrem en una zona una mica més humida amb alzines, heures, aladern, garric... Deixem un camí ascendent a l'esquerra, amb fites. Si fem aquesta ruta passant l'estiu, podem observar cries de sargantanes ibèriques desplaçant-se ràpidament pel talús.

1 h 25'. 4,9 km. 360 m. Camí cap a Alella. Hem de vigilar molt, ja que surt a la dreta i està marcat amb fites, però és molt poc evident. Com a referència, uns metres després hi ha un petit entrant a l'esquerra de la pista. Anem baixant entre alzines (a la tardor podrem veure molts bolets, ja que la zona és molt humida). El caminet va baixant a base de ziga-zagues, primer a l'esquerra i després a la dreta. Anem deixant marges d'antics cultius i, quan el camí torna a girar a l'esquerra, a la dreta surt un corriol que rebutgem. Just després, a la paret de l'esquerra, trobem cinc covetes d'ús agrícola excavades al talús. Després el camí gira a la dreta, rebutgem un corriol situat a mà esquerra i, en el següent revolt a l'esquerra, prenem un corriol a la dreta.

MARESME. 17 excursions a peu

1 h 35'. 5,3 km. 300 m. Font del Safareig. Dipòsit rectangular d'obra entre alzines i sense broc. El parc ha instal·lat uns troncs per tal que la fauna que hi cau pugui sortir. El safareig serveix de punt reproductor al tòtil, i malauradament als mosquits. Si l'aigua tingués una bona qualitat, s'hi reproduiria la salamandra, depredadora natural d'aquests insectes. Retrocedim fins al camí principal i baixem fortament entre pins. Als murets agrícoles trobem unes pedres inserides a manera de graons, i falgues com els polipodis i les falzies de bosc. Arribem a un camí perpendicular i pugem a l'esquerra.

1 h 40'. 5,5 km. 280 m. Font dels Eucaliptus. Petit dipòsit d'obra utilitzat per l'adaptable tòtil i la salamandra per dipositar les seves larves, i situat entre aquests arbres d'origen australià; enfront trobem una petita construcció. Tornem a desfer el camí, deixem a la dreta el camí pel qual hem vingut i continuem baixant. Deixem un camí ascendent a la dreta,

i rebutgem un corriol a l'esquerra en pujada, just quan el camí gira a la dreta. Deixem un camí mig tapat a l'esquerra i baixem fins a un trencall a la dreta. Enfront veiem les primeres cases de Mas Coll i trobem un indicador de font dalt d'un arbre; agafem el trencall.

1 h 50'. 5,9 km. 240 m. Font de l'Esquerda. Font a l'interior d'una petita cova, a la qual s'accedeix per unes escales; si ha plogut molt, l'aigua ho cobreix tot. Lloc de posta de salamandra i tòtil. Sortim per un corriol que deixa el plàtan a la dreta. Seguim uns punts blaus per un bosc ombrívol. Deixem un pedregar a la dreta. Baixem fins a arribar a una tanca, amb unes cases a dalt. Pugem lleugerament per la dreta. Deixem a la mateixa mà una barriaca de la vinya amb un pal explicatiu i arribem a una clariana. Al mig trobem el Pi Bord, pi blanc declarat arbre d'interès comarcal, que fa més de 20 metres d'altura i se li calcula una edat de 300 anys. Deixem un camí que surt en pujada de la clariana i deixem també a l'esquerra un

Font del Fonoll

DO Alella

Les vinyes de la DO d'Alella ocupen una superfície d'unes 560 hectàrees, situades a la vora del mar o als vessants d'obaga de la Serralada Litoral.

El creixement de les vinyes i la seva qualitat vénen determinades per la serra, la qual actua com a barrera geogràfica: permet que es condensi humitat a la banda de llevant i evita que l'aire fred arribi al litoral. El substrat geològic, el sauló, de color clar, també ajuda al raïm reflectint i emmagatzemant la llum i el calor solar.

Els ceps són de diferents varietats: la Pansa Blanca, la Garnatxa Blanca, la Pansa Rosada, el Pica-poll, la Malvasia, la Parellada, el Macabeu, el Chardonay i el Chenin Blanc, utilitzades per a l'elaboració dels vins blancs. I la Garnatxa Negra i Peluda, l'Ull de Llebre, el Merlot i el Cabernet Sauvignon, utilitzades per elaborar vins rosats i negres.

A finals d'agost ja trobem el raïm

plafó sobre la fauna i flora del torrent del Fonoll. Deixem un corriol a la dreta i baixem mentre sentim els cants dels cargolets. Agafem un corriol a l'esquerra que ens durà a les mines Nova Alella, entramat de galeries subterrànies que antigament conduïen l'aigua fins al centre del poble. Seguim pel camí.

2 h 15'. 6,9 km. 170 m. Font del Fonoll. De cabal fluctuant, al seu voltant trobem bancs de fusta i un plàtan. Baixem per la vora del torrent del Fonoll, acompanyats de canyes, figures i plàtans fins a arribar a l'asfalt.

2 h 20'. 7,1 km. 160 m. Urbanització Mas Coll. Prenem el carrer

a l'esquerra, i anem baixant primer pel carrer del Vallespir i després pel de la Selva. Baixem pel carrer Mas Coll, i anem a la dreta. Som al carrer de la Riera Fosca, i a la nostra dreta veiem primer conreus i després vinyes. Passem una rotonda i continuem recte, fins a girar a l'esquerra pel carrer Don Bosco.

2 h 45'. 9 km. 90 m. Església d'Alella. Arribem a la parròquia de Sant Feliu, del segle XV, i continuem recte pel carrer Rector Desplà. Deixem a la dreta l'Ajuntament i girem a la mateixa mà per la Rambla d'Àngel Guimerà.

2 h 50'. 9,4 km. 90 m. Alella. Som a la parada d'autobús.

